130 éves a fővárosi HÉV-közlekedés

2017. szeptember 27. szerda, 13.44 / Utolsó módosítás: 2017. szeptember 27. szerda, 14.02

1887. augusztus 7-én adták át a forgalomnak a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság (BKVT) Közvágóhíd és Soroksár közötti helyiérdekű vasútvonalát; a MÁV-HÉV gőz- és motorvontatású nosztalgiajáratokkal és ünnepi albummal köszönti a kerek születésnapot.

Miért 1887. augusztus 7-ét, a Közvágóhíd és Soroksár közti forgalom megindulásának napját tekintjük a HÉV születésnapjának, ha a külső Üllői úton, a ferencvárosi teherpályaudvar és a pestszentlőrinci téglagyár közötti 8,1 kilométeres szakaszon már 1887 áprilisában járt helyiérdekű? Mint sok más kérdésre, erre is megtaláljuk a választ Legát Tibor Hévkönyv című, a MÁV-HÉV gondozásában most megjelent kötetében: a választás „azzal indokolható, hogy a lőrinci vasút 1900-ban nemcsak normál nyomtávúvá változott, de villamossá is, ez ma sincs másképp, hiszen az 50-es villamos közlekedik ezen a vonalon”. Ráadásul a Budapesti Közúti Vaspálya Társaság az augusztus 7-i átadást követően, néhány hónap alatt a budapesti HÉV-közlekedés meghatározó vállalata lett: a soroksári vonalat még ugyanabban az évben meghosszabbították Dunaharasztiig; majd alig egy évvel később, 1888 júliusában a Keleti pályaudvar és Cinkota között megépült vasutat, augusztusban pedig a Filatorigáttól Szentendréig közlekedő HÉV-et vehette birtokba az utazóközönség. Ezzel lényegében egy éven belül megépült Budapest három fő HÉV-vonala.

A csepeli Weiss Manfréd Művek dolgozóinak szállítására 1912-ben megszületett a ráckevei HÉV Erzsébetfalva–Csepel szárnyvonala. A fővárosi helyiérdekű vasút négy fővonallal üzemelő, ma is működő rendszere a Boráros tér–Csepel vonal 1951-es átadásával, hatvanhat évvel ezelőtt állt fel.

1888-ban 600 ezren, 1891-ben egymillióan, 1895-ben 2,7 millióan, az 1950-es évek elején pedig már 93 millióan utaztak a HÉV-vonalakon; két évtized múlva – a frissen épült lakótelepek miatt – ez a szám 140 millióra emelkedett. A helyiérdekű vasút ma évente 74 millió utast szállít, a legtöbb utas a Batthyány tér és Szentendre közt közlekedő járatokon ingázik. A pályahálózat hossza 104 kilométer, a vonalak 40 százaléka Budapest területén húzódik; 2011-től a szentendrei vonal a H5-ös, a ráckevei a H6-os, a csepeli a H7-es, a gödöllői a H8-as, a csömöri pedig a H9-es

számot viseli.

A BHÉV 1933-ban került a főváros tulajdonába. A HÉV-vonalak irányítását 1952-ben a MÁV vette át, de 1958-ban ismét a fővároshoz, az újjászervezett BHÉV-hez helyezték őket, 1968. január 1-jétől pedig az újonnan létrehozott egységes közlekedési vállalat, a BKV lett az üzemeltető. A Fővárosi Közgyűlés 2016 nyarán döntött arról, hogy a HÉV-ágazat kiválik a BKV-ból; a november 1-jén létrejött BHÉV Zrt. a MÁV-csoport része lett, a cég neve pedig 2017. március 1-jével MÁV-HÉV Zrt.-re változott.

A Hévkönyv hamarosan kapható lesz a MÁV Nosztalgia Kft. boltjában (1067 Budapest, Teréz körút 55.), a hűvösvölgyi Gyermekvasút Múzeumban, illetve a Líra Könyv bolthálózatában, de a MÁV-HÉV Zrt. nem csak ünnepi kiadvánnyal készül a kerek születésnapra. Szeptember 30-án és október 1-jén Pesterzsébet felső és Ráckeve között a MÁV Nosztalgia Kft. gőzvontatású nosztalgiavonatával, október 14-én pedig a Közvágóhíd és Ráckeve között az ’50-es–’60-as évek hangulatát idéző MVIII-as motorkocsival utazhatnak az érdeklődők. (Az utazás minden esetben külön díjszabás szerint, előzetes részvételi regisztráció alapján történik.) Az ünnepi programok 2018-ban a szentendrei és a gödöllői HÉV-vonalakon folytatódnak.

Budapest, 2017. szeptember 27.

MÁV Magyar Államvasutak Zrt.

KOMMUNIKÁCIÓS IGAZGATÓSÁG

Forrás:https://www.mavcsoport.hu/mav-csoport/130-eves-fovarosi-hev-kozlekedes